

بازرسی مراکز نظامی ایران بخشی از توافق لوزان است

روزنامه انگلیسی گاردین در تحلیلی نوشت؛ توافق لوزان به بازرسان آژانس اجازه می‌دهد از مراکز نظامی ایران بازرسی بعمل آورند.

روزنامه انگلیسی گاردین در تحلیلی نوشت؛ توافق لوزان به بازرسان آژانس اجازه می‌دهد از مراکز نظامی ایران بازرسی بعمل آورند.

واکنش‌ها و ارزیابی‌ها از توافق لوزان همچنان ادامه دارد. در همین زمینه روزنامه انگلیسی گاردین در یادداشتی نوشته است که پس از اجرای تعهدات ایران در توافق جامع هسته‌ای، اغلب تحریم‌های ایران برداشته می‌شود، اما این امر می‌تواند 6 تا 8 ماه زمان ببرد.

گاردین به نقل از دیپلمات‌های غربی نوشته است که براساس تفاهمی که هفته گذشته در شهر لوزان سوئیس میان ایران و 5+1 شکل گرفت، ایران از همه تحریم‌های اقتصادی و مالی رها خواهد شد، اما این اتفاق تنها زمانی روی می‌دهد که تهران به لیستی شامل شرایطی دقیق عمل کند؛ امری که انتظار می‌رود دستکم 6 ماه زمان ببرد. به نوشته گاردین، این دیپلمات‌های غربی همچنین اذعان کردند، فرآیند اجرای این شرایط می‌تواند طولانی‌تر هم بشود و این خطر را دارد که عموم مردم ایران نسبت به این تفاهم دچار سرخوردگی و ناامیدی شوند. یک مقام اروپایی در این رابطه به گاردین گفته است: «بخواهیم واقع‌بین باشیم، باید بگوئیم که حداقل چندین ماه لازم است تا ایران گام‌های هسته‌ای را بردارد که به ما اجازه دهد تحریم‌ها را کاهش دهیم. وقتی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تایید کند که ایران این اقدامات لازم را انجام داده است، اتحادیه اروپا فوراً به تحریم‌های اقتصادی و مالی خود پایان خواهد داد.»

بازرسی از مراکز نظامی ایران

به گزارش فارس، در ادامه یادداشت به مسئله پیچیده‌تری اشاره شده که بازرسی‌های آژانس در مورد مسئله ابعاد نظامی احتمالی (PMD) است. گاردین نوشته است بازرسان آژانس برای این کار می‌بایست به فرارگاه‌های نظامی و سپاه پاسداران دسترسی داشته باشند و با افرادی در این سازمان‌ها گفت‌وگو کنند. امری که به اذعان گاردین، می‌تواند با مخالفت شدید در داخل ایران مواجه شود. از سوی دیگر بخش زیادی هم به تفسیر آژانس از سطح اطاعت پذیری ایران بستگی دارد. جولیان بورگر نویسنده این مطلب افزوده است: مذاکره کنندگان غربی تایید کردند که امیدوارند در طول دورانی که این توافق اجرا می‌شود، جامعه و رویکردهای ایران دچار تحول شود.

تاثیر توافق بر اقتصاد

رویتز طی یادداشتی در مورد تاثیرات این تفاهم بر اقتصاد ایران نوشت: ارزش پول ملی و بازار بورس ایران در روزهای نخست مبادلات از زمان انتشار بیانیه لوزان، با افزایش روبرو شد اما اندازه نه چندان بزرگ این افزایش‌ها حاکی از این است که سرمایه‌گذاران انتظار ندارند که اقتصاد ایران به سرعت بهبود یابد.

ارزش ریال روز شنبه در بازار آزاد 2 درصد افزایش یافت و به 32 هزار و 350 ریال رسید و همچنان در محدوده چند ماه گذشته باقی ماند. شاخص اصلی بورس تهران 1/3 درصد رشد یافت که بالاترین سطح در بیش از 2 ماه گذشته به شمار می‌رود.

تفاهمی که در روز پنج شنبه در مورد برنامه هسته‌ای ایران به دست آمد در صورتی که تا پایان ژوئن به توافق نهایی تبدیل شود، تحریم‌های اقتصادی علیه ایران را کاهش خواهد داد. این امر می‌تواند موجب رشد اقتصادی ایران شود و راه را برای ورود ده‌ها میلیارد دلار سرمایه‌گذاری و مبادلات تجاری جدید به ایران هموار کند.

اما این درحالی است که در بیانیه این تفاهم اعلام شد که تحریم‌ها به تدریج برداشته خواهد شد و هیچ زمان‌بندی برای آن ارائه نشد؛ از اینرو تحلیلگران معتقدند که این روند سال‌ها به طول می‌انجامد و صادرات نفت ایران احتمالاً تا سال 2016 به

میزان پیش از تحریم‌ها باز نخواهد گشت. این امر می‌تواند به این معنا باشد که تاثیر فوری توافق نهایی هسته‌ای بر رشد اقتصادی ایران ناچیز خواهد بود.

توافقی بیش از انتظار

فرد کاپلان تحلیلگر سرشناس آمریکایی هم در پایگاه اسلیت در یادداشتی با عنوان «توافق برای یک عمر» از روند مذاکرات هسته‌ای و توافق کلی حاصل شده درباره چارچوب آن استقبال کرد.

کاپلان افزود: «البته هنوز سوالاتی بدون جواب باقی مانده اما توافق هسته‌ای با ایران خبر خیلی خوبی است».

تحلیلگر آمریکایی همچنین نوشت: «توافق هسته‌ای حاصل شده در سوئیس، یک موفقیت چشمگیر است. عدم اطمینان‌هایی وجود دارد اما چارچوب سیاسی به نظر می‌رسد بسیار بیشتر از آنچه همگان انتظار داشتند، مفصل، کمی و محدودکننده است».

فرد کاپلان همچنین تاکید کرد: «ممکن است توافق به آن توافق خوبی که رئیس کلی نمایان کرده، منجر نشود و اصلا به توافق منجر نشود اما هر کسی که این چارچوب را تقبیح می‌کند و هر کسی که استدلال می‌کند ما باید از مذاکرات خارج شده، تحریم‌های بیشتری اعمال و یا ایران را بمباران کنیم چون بهتر است تا به نسبت این توافق جاری هیچ توافقی نداشته باشیم، آن یک فرد جدی نبوده و یا اینکه او درصد دستور کار و اهداف کوتاه‌بینه‌ای است».

واشنگتن‌پست نیز در گزارش خود تاکید کرد؛ توافق هسته‌ای در انتخابات آتی ریاست‌جمهوری آمریکا و به‌ویژه حزب دموکرات که در رقابت همیشگی با جمهوری خواهان قرار دارد بسیار تاثیرگذار است.

همچنین «ارنست مونیز» وزیر انرژی آمریکا که در مذاکرات اخیر به عنوان طرف خارجی «علی‌اکبر صالحی» ظاهر شده بود می‌گوید که تحریم‌های ایران نه لغو بلکه کاهش می‌یابد و این روند هم پس از عمل کرن ایران به تعهداتش آغاز خواهد شد.

تفاوت‌های نسخه

ایرانی و آمریکایی

«مایکل گوردون»، کارشناس ارشد تسلیحات نشریه نیویورک تایمز در گزارشی تحلیلی از تفاوت‌های چارچوب توافق هسته‌ای از زبان ایران و آمریکا تاکید دارد که اختلافات میان دو روایت به حدی فاحش است که بیم آن می‌رود توافق نهایی شکل نگیرد.

بررسی دقیق‌تر از نسخه ایرانی و آمریکایی نشان می‌دهد که تفاوت‌های قابل توجهی در این میان وجود دارد و این سوال به ذهن خطور می‌کند که آیا طرفین واقعا در موضع یکسانی هستند؟ مخصوصا در مواردی نظیر زمان رفع تحریم‌ها، آیا متفق القول هستند؟ نسخه ایرانی و آمریکایی بیانیه لوزان موضوعات مهمی را بی‌پاسخ گذاشته است، مثلا اینکه ایران طی مدت ده ساله این توافق، مجاز به انجام چه تحقیقاتی در خصوص سانتریفیوژهای پیشرفته است؟

«اولی هینون»، مدیر کل اسبق سازمان انرژی اتمی می‌گوید که کار هنوز به پایان نرسیده و این فکت شیت‌های متفاوت بیانگر چالش‌های پیش روست.

به نوشته نیویورک‌تایمز؛ اندک زمانی از پایان مذاکرات نگذشته بود که ظریف در توییت خود پیامی نوشت و پارامترهای آمریکایی را رد کرد. در برنامه تلویزیونی هم ظریف گفت که ایران رسماً اعتراضات خود را به موارد مندرج در لیست آمریکایی که در مغایرت با توافق لوزان بوده، به وزیر امور خارجه ایالات متحده اعلام کرده است.

گرچه او هیچ یک از مفاد لیست آمریکایی را به چالش نکشید اما گفت که طرف آمریکایی طبق فشارهای اسرائیل و کنگره چنین سندی را منتشر کرده است. دیوید آلبرایت، رئیس مرکز علم و امنیت بین‌المللی می‌گوید که ظریف و روحانی برای اینکه ابعاد توافق به دست آمده را کم‌رنگ کنند، «داستان» خود را ارائه کرده‌اند.

به گزارش نسیم، وی می‌گوید: ایران امتیازات قابل توجهی را در این توافق واگذار کرده است و ظریف و روحانی می‌خواهند آرام آرام این اخبار را به مردم منتقل کنند.

آلبرایت می‌گوید که با توجه به انگیزه مردم ایران اما شیوه فعلی ظریف پیامدهایی دارد و تصریح می‌کند: وقتی مذاکرات از سر گرفته شود، ایران فکر می‌کند که برای عقب نشینی فضا سازی کرده است.

در ادامه این گزارش آمده است؛ حساس‌ترین تفاوت روایت‌های آمریکایی و ایرانی از توافق، سرعت لغو تحریم هاست. بیانیه ایرانی می‌گوید که وقتی توافق اجرائی شود، تحریم‌ها فوراً برداشته می‌شود اما مقامات آمریکایی می‌گویند که فرایند لغو تحریم‌ها گام به گام است و به تلاش ایرانی‌ها برای تحقق توافق بستگی دارد.